

- перенесення й інтегрування предметних компетенцій з хімії в інші навчальні дисципліни фахового спрямування.

Запропонований перелік предметних компетенцій з хімії не претендує на остаточність і завершеність. Проте і в такому вигляді, за умови його цілеспрямованого формування, сприятиме усвідомленому здобуттю студентами-екологами фахової компетентності.

Література

1. Адам С. Использование результатов обучения (Using Learning Outcomes UK Bologna Seminar) // Болонский процес: середина пути / Под ред. В.И. Байденко. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов. Российский Новый Университет, 2005. – С. 110–151.
2. Галузеви стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму підготовки 0708 "Екологія", кваліфікація 3211 "Технік-лаборант". – К.: Видання Міністерства освіти і науки України, 2003. – 117 с.
3. Заблоцька О.С. Предметні компетенції з хімії у вищій екологічній освіті // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2005. – випуск № 25. – С. 124-128.
4. Програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів в аграрних вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації зі спеціальності 6.070800 "Екологія та охорона навколишнього середовища": Хімія. – К.: Аграрна освіта, 2004. – 24 с.

ВИХОВУЮЧИЙ КОЛЕКТИВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ **А.С.МАКАРЕНКО**

Зуб Є.В. (Полтава)

Спільнота може відігравати як позитивну так і негативну роль у формуванні та розвитку людей. Чим у більшому ступені спільнота орієнтована на людину, тим ефективніше її позитивний вплив на розвиток індивідуальних якостей особистості.

Виховний вплив спільноти залежить від дотримання певних умов, які вона сповідує.

А.С.Макаренко вважав, що єдність і боротьба інтересів особистості і колективу є однією з рушійних сил розвитку колективу і особистості. Він визначає два напрями розвитку колективу.

Перший – це проходження колективом трьох стадій. На першій стадії розвиток колективу і особистості іде шляхом соціально-необхідних і моральних цілей, інтересів визначених керівником колективу в колективні і особистісні інтереси. Друга стадія настає тоді, коли формується ядро вихованців, які виражають громадську думку. Але все ж таки залишаються окремі особистості у яких особисті цілі не співпадають з цілями колективу. Робота по гармонізації цього протиріччя приводить до того, що колективні інтереси «вбираються» членами спільноти, доповнюючи їх індивідуальні інтереси. Третя стадія розвитку колективу характеризується єдністю вимог колективу. На цій стадії виражається єдність колективних і особистих цілей.

Другий напрямок розвитку колективу Антон Сименович вбачав у системі перспектив. Тут теж головне – боротьба і єдність, розвиток особистості і

громадських цілей. Тільки напрямок розвитку іде від особистості до колективу, від особистих інтересів до громадських. В основі появи будь-якого громадського інтересу знаходиться інтерес особистий. Прийнято вважати, що інтереси спільноти і особисті інтереси протистоять один одному. Однак це зовсім не обов'язково. Спільнота – це спільність людей і інтерес громади може виражати справжні інтереси і потреби людей. А.С.Макаренко висував справжні інтереси колективу як колективні

Макаренко розуміючи, що людина це єдність природного і соціального, ставив першочергову задачу: розвиток індивідуальності через гармонію відносин особистості і колективу.

Якщо гармонії інтересів особистості і колективу порушуються егоїстичною поведінкою окремого вихованця, у зв'язку з чим виникає конфліктна ситуація, інтереси колективу повинні ставитися вище інтересів особистості. Це положення трактується іноді надто широко. Можна помилитися якщо вважати, що колектив завжди правий і його інтереси завжди вищі за інтереси окремої людини. Макаренко ж говорить про такі конфліктні ситуації коли особистість, яка протиставляє себе колективу керується егоїстичними мотивами.

Перебування людини в колективі по бажанню і добровільність прийняття колективом даної особистості – важлива двоєдина ознака повноцінного колективу. Така його організація створює об'єктивну передумову для свободи особистості, моральних відносин, товарищескості, взаємної довіри і тактовності. Так народжується атмосфера вимогливості, яка супроводжується обов'язково повагою. «Я тебе поважаю, тому я від тебе вимагаю більше». Все це зміцнює моральні основи поведінки, свідому дисципліну, відчуття гідності колективу і особистості.

Ідея діалектичної єдності виховного впливу на колектив і особистість є головною в макаренківській логіці педагогічної доцільності. Задачі виховання всього колективу і окремої особистості вирішується тільки спільно. В руслі цього положення повинна вестись індивідуальна виховна робота.

Колектив один із найефективніших важелів впливу на особистість, які може використовувати педагог. Особливо, якщо думка колективу значима для індивіда. Це також інструмент соціалізації особистості. Розвиваються комунікативні навички, такі якості як товарищескість, колективізм. Пропускаючи через себе цілі і вимоги колективу, особистість робить їх своєю складовою не приносячи у жертву якісь власні переконання.

Література

1. Макаренко А.С. Методика виховної роботи. – К.:Рад.шк., 1990.
2. Развитие идей А.С.Макаренко в теории и методике воспитания / Под ред. В.М.Коротова.–М.:Педагогика.1989.

ПРОБЛЕМИ ЗАГАЛЬНОБІОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИХ ДИСЦИПЛІН

Іщенко В.І. (Полтава)

У вік науково-технічного прогресу відбувається, з одного боку подальша диференціація та спеціалізація наук; з іншого – більше, ніж будь-коли, має місце протилежний процес синтезу, узагальнення окремих галузей знань. Такий діалектичний процес слід враховувати під час навчання студентів осно-